

Warszawa, dnia 18 marca 2016 r.

Egz. Nr 1

Pan
dr hab. Piotr Bogdalski
Komendant - Rektor
Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w *Planie kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na 2015 rok*, na temat: *Realizacja wybranych kursów specjalistycznych w Policji*, przeprowadzonej w terminie od 30 września 2015 r. do 23 grudnia 2015 r. (z przerwą w okresie 17-30 listopad 2015 r.) w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie¹ z siedzibą przy ul. Piłsudskiego 111, 12-100 Szczytno.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² przez zespół kontrolerów MSWiA w składzie:

Kierownik zespołu kontrolerów: Małgorzata Sekuła³, naczelnik Wydziału I Kontroli w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, na podstawie upoważnienia nr 71/2015 z 28 września 2015 r. a następnie upoważnienia nr 101/2015 z 30 listopada 2015 r.;

Marta Błaszowska⁴, główny specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, na podstawie upoważnienia nr 107/2015 z 9 grudnia 2015 r.;

Członek zespołu kontrolerów: Artur Gozdecki, główny specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, na podstawie upoważnienia nr 72/2015 z 28 września 2015 r. a następnie upoważnienia nr 102/2015 z 30 listopada 2015 r.;

¹ Zwanej dalej również WSPol. w Szczytnie, WSPol. bądź Uczelnią.

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092, zwanej dalej ustawą o kontroli.

³ Od 30 września 2015 r. do 8 grudnia 2015 r.

⁴ Od 9 grudnia 2015 r.

Maciej Batóg⁵, starszy specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, na podstawie upoważnienia nr 106/2015 z 9 grudnia 2015 r.

Dowód: akta kontroli str. 2-3, 4-5, 8-9 Tom I

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

1. Organizacja doskonalenia centralnego w formie kursów specjalistycznych.
2. Realizacja wybranych kursów specjalistycznych.
3. Skuteczność realizowanych kursów specjalistycznych, w tym sposób oceny skuteczności, przydatności i jakości tych kursów przez Uczelnię.

Kontrolą objęty został okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych, tj. do 30 września 2015 r.

Celem kontroli była ocena organizacji i funkcjonowania systemu doskonalenia centralnego realizowanego w WSPol. w formie kursów specjalistycznych, w tym ocena jakości planowania i realizacji tych kursów z uwzględnieniem faktycznych potrzeb Policji. Ponadto, celem była także ocena przygotowania kadry realizującej doskonalenie centralne policjantów, jak również ocena wykorzystania bazy szkoleniowej.

W okresie objętym kontrolą stanowisko Komendanta-Rektora WSPol. w Szczytnie⁶ zajmował insp. dr hab. Piotr Bogdalski.

Czynności kontrolne przeprowadzono metodą całościową oraz w oparciu o próbę, którą stanowiły trzy wybrane kursy specjalistyczne realizowane w okresie poddanym kontroli, tj.:

- kurs specjalistyczny w zakresie uzyskiwania informacji z Internetu dla policjantów zwalczających przestępczość komputerową (symbol **PK UIzI**)⁷,
- kurs specjalistyczny dla kadry kierowniczej Policji średniego szczebla zarządzania z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi (symbol **ZZL**)⁸,
- kurs specjalistyczny dla instruktorów w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej (symbol **OEE**)⁹.

Oceny działalności jednostki kontrolowanej dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli prawidłowości, tj. legalności, celowości, gospodarności, rzetelności.

Na podstawie dokonanych ustaleń **pozytywnie**¹⁰ oceniono realizację doskonalenia centralnego w formie kursów specjalistycznych prowadzonych w WSPol.

Kursy specjalistyczne organizowano i prowadzono na podstawie rocznych planów, sporządzanych w terminie i w sposób zgodny z przepisami. Przy ich opracowywaniu WSPol. uwzględniała potrzeby szkoleniowe jednostek Policji, analizowane, a następnie przekazywane przez Komendę Główną Policji. Liczba nauczycieli zatrudnionych w WSPol. w Szczytnie pozwalała na wykonywanie zadań na planowanym poziomie, zaś zasady doboru nauczycieli prowadzących kursy specjalistyczne zapewniały merytorycznie prawidłową realizację doskonalenia centralnego. Uczelnia posiadała odpowiednie zaplecze dydaktyczne, zapewniając tym samym właściwą realizację doskonalenia centralnego. Ponadto, funkcjonujący w WSPol.

⁵ Od 9 grudnia 2015 r.

⁶ Zwanego dalej także Komendantem-Rektorem WSPol.

⁷ 2014 r. - 8 edycji, 95 przeszkolonych.

⁸ 2014 r. - 10 edycji, 114 przeszkolonych.

⁹ 2014 r. - 3 edycje, 29 przeszkolonych.

¹⁰ Przyjęto następującą skalę ocen: ocena pozytywna, ocena pozytywna mimo nieprawidłowości, ocena negatywna.

system badań efektywności doskonalenia centralnego w Policji, umożliwił dokonanie oceny jakości i skuteczności tego doskonalenia, jak również mógł stanowić podstawę do wprowadzenia zmian w tym obszarze.

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia, które nie wpłynęły na sformułowanie powyższej pozytywnej oceny ogólnej.

1. Planowanie doskonalenia centralnego

W WSPoL. w Szczytnie doskonalenie centralne, w okresie objętym kontrolą, było organizowane i prowadzone na podstawie rocznych planów doskonalenia, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w *sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji*¹¹. Plany te zostały sporządzone w terminie i w sposób zgodny z ww. aktem. Przy ich opracowywaniu WSPoL. uwzględniała zbilansowane potrzeby szkoleniowe Policji, które - wraz z priorytetami w zakresie realizacji kursów specjalistycznych - były przekazywane przez Komendanta Głównego Policji. Ponadto, brano pod uwagę możliwości logistyczne Uczelni.

Planując działalność szkoleniową, tj. dokonując wyboru kursu specjalistycznego spośród kursów przewidzianych do realizacji przez WSPoL. oraz ustalając liczbę słuchaczy tych kursów, Komendant - Rektor WSPoL. kierował się wykazem potrzeb szkoleniowych przekazanych przez komórkę organizacyjną właściwą w sprawach szkolenia Komendy Głównej Policji, tj. Gabinet Komendanta Głównego Policji. W przypadku, gdy liczba osób chętnych do udziału w kursach była wyższa niż możliwości przeszkolenia przez Uczelnię, zastosowanie miały przepisy § 54 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie odbywania szkoleń oraz doskonalenia zawodowego w Policji*, w myśl których Komendant - Rektor WSPoL. określał dla poszczególnych jednostek organizacyjnych Policji limity miejsc, proporcjonalnie do zgłoszonych przez nie potrzeb szkoleniowych.

Plany doskonalenia centralnego, w trakcie ich realizacji, podlegały korektom zarówno w zakresie liczby edycji kursów, jak i liczby uczestników przewidywanych do przeszkolenia w ramach danej edycji kursu. Do planu doskonalenia centralnego za 2014 r. sporządzono 7 korekt¹², zaś do planu za 2015 r. (do dnia rozpoczęcia kontroli) sporządzono ich 5¹³.

Dowód: akta kontroli str.19-365 Tom I

Korekty nr 3, 4 i 5 do planu doskonalenia centralnego na 2015 r. nie zawierały uzasadnień do zmian w zakresie liczby edycji kursu oraz liczby uczestników kursu. W tym miejscu zaznaczyć należy, że dyrektor Gabinetu Komendanta Głównego Policji, w treści stanowisk w sprawie zatwierdzania korekt planów doskonalenia centralnego, zwracał uwagę na ten aspekt i zobowiązywał Komendanta - Rektora WSPoL. do umieszczania w korektach planów uzasadnień wprowadzanych zmian. Ponadto, korekta nr 7 do planu doskonalenia centralnego za 2014 r. została sporządzona w dniu 19 stycznia 2015 r., tj. już po zakończeniu realizacji planu oraz po przekazaniu 12 stycznia 2015 r. do Gabinetu Komendanta Głównego

¹¹ Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm., zwanym dalej *rozporządzeniem w sprawie odbywania szkoleń oraz doskonalenia zawodowego w Policji*.

¹² Korekty *Planu doskonalenia centralnego przewidywanego do realizacji w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie w 2014 r.* sporządzono w następujących terminach: korekta nr 1 - 27 stycznia 2014 r., korekta nr 2 - 25 lutego 2014 r., korekta nr 3 - 10 kwietnia 2014 r., korekta nr 4 - 2 czerwca 2014 r., korekta nr 5 - 7 lipca 2014 r., korekta nr 6 - 27 sierpnia 2014 r., korekta nr 7 - 19 stycznia 2015 r.

¹³ Korekty *Planu doskonalenia centralnego przewidywanego do realizacji w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie w 2015 r.* sporządzono w następujących terminach: korekta nr 1 - 10 marca 2015 r., korekta nr 2 - 14 kwietnia 2015 r., korekta nr 3 - 9 września 2015 r., korekta nr 4 - 31 lipca 2015 r., korekta nr 5 - 31 sierpnia 2015 r.

Policji sprawozdania z działalności WSPol. w Szczytnie za 2014 r. Powyższe **uchybenia** nie miały jednak negatywnego wpływu na realizację planu doskonalenia centralnego.

Dowód: akta kontroli str. 269-270,291, 302 Tom I, str. 18-41 Tom IV

Plany doskonalenia centralnego, jak również korekty do tych planów były zatwierdzane, zgodnie z przepisami *rozporządzenia w sprawie odbywania szkoleń oraz doskonalenia zawodowego w Policji*, przez dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji. Przed sformułowaniem stanowiska w sprawie zatwierdzania korekt, kierownik komórki organizacyjnej Komendy dokonywał analiz w zakresie poziomu zaspokojenia potrzeb szkoleniowych całej formacji. Następnie, w ich wyniku, wskazywał potrzebę np. zwiększenia realizacji części kursów bądź zintensyfikowania pewnej ich liczby. Zalecenia te – w ramach możliwości WSPol. - były realizowane, a o wynikach działań w tym zakresie dyrektor Gabinetu Komendanta Głównego Policji informowany był w kolejnej korekcie planu doskonalenia centralnego.

Plan doskonalenia centralnego przewidywanego do realizacji w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie w 2014 r. nie został w pełni zrealizowany, bowiem faktyczna liczba osób przeszkolonych wykazana w sprawozdaniu z działalności WSPol. w Szczytnie w 2014 r.¹⁴ była niższa od planowanej liczby i wyniosła ok. 92%. Powyższa sytuacja wynikała z tego, że nie wszystkie osoby wytypowane przez daną jednostkę Policji do wzięcia udziału w kursie specjalistycznym zgłaszały się do WSPol. w celu jego rozpoczęcia. Informacje o przyczynach niewykorzystania miejsc szkoleniowych przez jednostki organizacyjne Policji, WSPol. raz na kwartał przesyłała do Gabinetu Komendanta Głównego Policji.

Dowód: akta kontroli str. 98-112 Tom IV

Objęte kontrolą kursy specjalistyczne, WSPol. w Szczytnie realizowała w oparciu o zatwierdzone przez Komendanta Głównego Policji (KGP) i opublikowane w dziennikach urzędowych KGP programy nauczania¹⁵ oraz *Plany doskonalenia centralnego przewidziane do realizacji w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie w 2014 i 2015 r.*

Stwierdzono przypadki, że na etapie planowania poszczególnych edycji kursów wielkość grup szkoleniowych określano niezgodnie z programami nauczania, tj. przekraczając zalecaną liczbę słuchaczy w grupie szkoleniowej. W programach nauczania dla badanych kursów zalecono aby, z uwagi na efektywność i możliwości szkoleniowe, grupy szkoleniowe liczyły maksymalnie 12 osób. I tak, w odniesieniu do kursu OEE w 2014 r. zaplanowano dwie edycje po 14 uczestników, w korekcie nr 3 zaplanowano 2 edycje po 13 uczestników, a w korekcie nr 6¹⁶ ujęto 3 edycje tego kursu (2 po 11 oraz jedna edycja 13 uczestników). Dla kursu PK UIzI w korekcie nr 2 do planu za 2015 r. wskazano, że w edycjach 7-11 będzie brało udział po 13 uczestników.

Dowód: akta kontroli str. 19-365 Tom I

¹⁴ Przekazanym do Gabinetu Komendanta Głównego Policji przy piśmie Komendanta-Rektora WSPol. z 12 stycznia 2015 r. (znak: SiDZ-38/15).

¹⁵ Decyzja nr 872 KGP z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym w zakresie uzyskiwania informacji z Internetu dla policjantów zwalczających przestępczość komputerową (Dz. Urz. Nr 23, poz. 185, z późn. zm.), zwana dalej decyzją nr 872; decyzja nr 245 KGP z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego dla kadry kierowniczej Policji średniego szczebla zarządzania z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi (Dz. Urz. KGP Nr 6, poz. 42, zwana dalej decyzją nr 245), zmieniona decyzją nr 19 KGP z dnia 18 stycznia 2013 r. (Dz. Urz. KGP z dnia 21 stycznia 2013 r., poz. 12, zwana dalej decyzją nr 19); decyzja nr 337 KGP z dnia 12 sierpnia 2013 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej (Dz. Urz. z 2013 r., poz. 66, zwana dalej decyzją nr 337), zmieniona decyzją nr 120 KGP z dnia 20 marca 2015 r. zmieniającą decyzję w sprawie programu kursu specjalistycznego dla instruktorów w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej (Dz. Urz. KGP z 2015 r., poz. 22, zwana dalej decyzją nr 120).

¹⁶ Według stanu na 31 grudnia 2014 r.

Mając na uwadze powyższe, planowanie poszczególnych edycji kursów specjalistycznych dla większej liczby uczestników niż zostało to określone w zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Policji programach nauczania, oceniono jako **uchybiecie**.

2. Kadra dydaktyczna

Zasady zatrudniania nauczycieli akademickich w WSPol. w Szczytnie określają przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*¹⁷ i *Statutu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie*¹⁸. Rekrutacja na poszczególne stanowiska była poprzedzona identyfikacją potrzeb w zakresie zatrudnienia oraz określeniem podstawowych i preferowanych wymagań kwalifikacyjnych na danym stanowisku. Nabór na stanowiska nauczycieli w WSPol. rozpoczynał się od podania do publicznej wiadomości informacji (ogłoszenie umieszczano na stronie internetowej WSPol. w Szczytnie, b. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Komendy Głównej Policji) o wymaganiach formalnych i kwalifikacjach, które powinien posiadać kandydat. Po weryfikacji przez jednego z członków komisji konkursowej złożonych dokumentów aplikacyjnych pod względem wymagań określonych w ogłoszeniu i wyłonieniu kandydatów, komisja przeprowadzała postępowanie kwalifikacyjne. W jego trakcie kandydaci wykonywali zadanie praktyczne bądź rozwiązywali test wiedzy wymaganej na danym stanowisku. Z przeprowadzanego konkursu komisja sporządzała protokół zawierający informacje na temat jego przebiegu oraz uzasadnienie wyboru kandydata. Następnie protokół ten przedstawiano Komendantowi - Rektorowi WSPol. w celu podjęcia ostatecznej decyzji o zatrudnieniu.

Zasady doboru nauczycieli prowadzących kursy specjalistyczne w WSPol. zapewniały merytorycznie prawidłową realizację doskonalenia centralnego. Przy wyborze nauczyciela do prowadzenia określonego kursu specjalistycznego kierowano się: posiadaną przez niego wiedzą i umiejętnościami z zakresu programu kursu, odbytymi przez niego szkoleniami i studiami, doświadczeniem zawodowym wynikającym ze służby w jednostce terenowej Policji, zdiagnozowanymi przez przełożonych (w trakcie służby w WSPol.) predyspozycjami do realizacji zajęć wynikających z tematyki kursu, posiadaniem przez niego uprawnień instruktorskich, jak również właściwym przygotowaniem pedagogicznym.

Dowód: akta kontroli str. 246-251 Tom III

Zajęcia na kursach specjalistycznych objętych próbą prowadzili nauczyciele akademicy oraz pracownicy dydaktyczni, którzy byli policjantami lub pracownikami i spełniali wymagania formalne określone dla tych rodzajów stanowisk¹⁹. Osobom, które były wyznaczane do prowadzenia zajęć, ale nie spełniały kryteriów ustalonych dla nauczycieli akademickich, Komendant-Rektor WSPol. wyrażał zgodę na prowadzenie zajęć dydaktycznych zgodnie z § 64 ust. 1 *Statutu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie*²⁰.

Osoby wyznaczone do prowadzenia zajęć w ramach wytypowanych do kontroli kursów specjalistycznych miały odpowiednie przygotowanie merytoryczne, tj. wykształcenie adekwatne do zakresu i profilu tematycznego kursu oraz doświadczenie zawodowe (zajmowali stanowiska służbowe w komórkach zajmujących się określonymi obszarami działalności służbowej) i naukowe (m.in. udział w konferencjach i seminariach specjalistycznych związanych z tematyką prowadzonych zajęć, autorzy

¹⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm., zwanej dalej ustawą o *szkolnictwie wyższym*.

¹⁸ Stanowiącego załącznik do uchwały nr 211/II/2014 Senatu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z 18 czerwca 2014 r.

¹⁹ Wymagania formalne dla nauczycieli akademickich w WSPol. w Szczytnie określają: rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie *wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu pracy, jakim powinny odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunków ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe* (Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 1611 z późn. zm.) oraz wymogi określone w art. 114 i art. 115 ustawy o *szkolnictwie wyższym*.

²⁰ Przepis ten stanowi, że osobom niebędącym nauczycielami akademickimi, które wyróżniają się wysokimi umiejętnościami zawodowymi i predyspozycjami do pracy dydaktycznej, komendant-rektor może powierzyć prowadzenie zajęć dydaktycznych.

bądź współautorzy specjalistycznych publikacji, artykułów i opracowań) uzasadniające powierzenie im prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Dowód: akta kontroli str.52-120 Tom II

Do prowadzenia zajęć ze słuchaczami kursów specjalistycznych angażowani byli również specjaliści w określonych dziedzinach spoza WSPol. w Szczytnie. Wśród osób zaproszonych do współpracy byli przedstawiciele Komendy Głównej Policji (ekspersi z Wydziału ds. Nietletnich, Patologii i Profilaktyki Biura Prewencji), Komendy Wojewódzkiej Policji (koordynator Wydziału do Walki z Cyberprzestępczością z KWP w Łodzi, ekspert Wydziału do Walki z Cyberprzestępczością z KWP w Lublinie), przedstawiciele innych jednostek organizacyjnych Policji (np. funkcjonariusz Zespołu Prewencji Kryminalnej Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji KPP w Szczytnie). Włączanie osób współpracujących do ewidencji nauczycieli stowarzyszonych oraz zasady ich udziału w zajęciach dydaktycznych były realizowane zgodnie z *Instrukcją określającą zasady i tryb wspierania realizacji procesu dydaktycznego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie przez wykładowców stowarzyszonych*²¹.

Osoby wyznaczone - w okresie objętym kontrolą - do prowadzenia kursów specjalistycznych realizowanych w WSPol. w Szczytnie, podnosiły swoje kwalifikacje i doskonaliły umiejętności niezbędne do prowadzenia tych kursów, tj. uczestniczyły w różnego rodzaju warsztatach, szkoleniach (w tym e-learningowych, w ramach stypendium), konferencjach naukowych, sympozjach, seminariach, studiach (w tym podyplomowych), projektach badawczych.

3. Zaplecze dydaktyczne

WSPol. w Szczytnie posiadała odpowiednie zaplecze dydaktyczne, tj. sale do zajęć w grupach (do 25 osób), sale wykładowe (m.in. na 2 grupy szkoleniowe), gabinety (pracownie) specjalistyczne, sale symulacyjne, obiekty sportowe, obiekty do zajęć ze szkolenia strzeleckiego. W pismach dotyczących korekt do planów, zarówno na rok 2014, jak i 2015, Uczelnia wskazywała jednak na brak możliwości realizacji bądź intensyfikacji niektórych kursów w związku np. z ograniczoną ilością stanowisk komputerowych, na których poszczególne kursy mogłyby być przeprowadzone (korekta nr 1 do planu z 2014 r. oraz korekta nr 2 do planu z 2015 r.), bądź nieodpowiednie zaplecze, czy brak odpowiedniego sprzętu (korekta nr 5 do planu z 2014 r.). Z powyższego wynika, że zgłaszane potrzeby jednostek formacji były większe niż baza szkoleniowa, którą dysponowała WSPol. w Szczytnie.

Dowód: akta kontroli str. 43-53, 235-245, 111-113 Tom I

Stopień wykorzystania poszczególnych sal dydaktycznych był zróżnicowany. Na ich wykorzystanie wpływ miał rodzaj przedsięwzięć edukacyjnych prowadzonych w WSPol. w Szczytnie i wyposażenie poszczególnych pomieszczeń. W trakcie realizacji danego kursu specjalistycznego sale specjalistyczne dedykowane do jego realizacji były wykorzystywane w maksymalnym stopniu. Natomiast, jeśli dany kurs nie był realizowany, sala specjalistyczna była użytkowana sporadycznie, w zależności od tematyki innych kursów. Przy możliwościach realizacyjnych kadry dydaktycznej (wynikających z pensum nominalnego), stopień wykorzystania miejsc kwaterunkowych w 2014 r. kształtował się średnio na poziomie 59%²². Natomiast w okresie styczeń-wrzesień 2015 r. na poziomie 52%²³.

Dowód: akta kontroli str. 246-251 Tom III

²¹ Załącznik do zarządzenia nr 65/2012 Komendanta-Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie wspierania realizacji procesu dydaktycznego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie przez wykładowców stowarzyszonych (Ldz. A-1202/12).

²² Średnio miesięcznie liczba osób zakwaterowanych wynosiła ok. 845 dziennie, natomiast w tym samym czasie średnia liczba dostępnych miejsc kwaterunkowych wynosiła ok. 1428.

²³ Średnio miesięcznie liczba osób zakwaterowanych wynosiła ok. 730 dziennie, natomiast w tym samym czasie średnia liczba dostępnych miejsc kwaterunkowych wynosiła ok. 1387.

WSPol. w Szczytnie, w trakcie realizacji zadań z zakresu doskonalenia centralnego w Policji, co do zasady, wykorzystywała własną bazę szkoleniową i kwaterunkową. Wyjątkami były sytuacje, w których program nauczania przewidywał potrzebę wykorzystania innych obiektów²⁴ albo obiekty Uczelni były remontowane²⁵.

Zajęcia w ramach poszczególnych edycji kursów specjalistycznych objętych próbą organizowano w oparciu o bazę szkoleniową i kwaterunkową WSPol. w Szczytnie. Uczelnia dysponowała odpowiednią liczbą miejsc niezbędnych do zakwaterowania słuchaczy wszystkich edycji kursów, co potwierdzają przeprowadzone przez zespół kontrolerów MSWiA oględziny²⁶ pomieszczeń dydaktycznych, w których realizowane były zajęcia w ramach wytypowanych do kontroli kursów specjalistycznych oraz obserwacja zajęć teoretycznych realizowanych w ramach kursu OEE. Sale były wyposażone w podstawowy sprzęt wspomagający proces nauczania (komputer, projektor, rzutnik). Sala do prowadzenia zajęć w ramach kursu PK UlzI była wyposażona w indywidualne stanowiska do pracy na komputerze, wszystkie stanowiska umożliwiały słuchaczom dostęp do sieci Internet. Słuchacze kursu OEE dysponowali wymaganym dla tego kursu wyposażeniem indywidualnym, pobieranym z jednostek kierujących na kurs (np. przedmiot przeznaczony do obezwładniania za pomocą energii elektrycznej wraz z kaburą, pas, kajdanki).

Dowód: akta kontroli str. 242 Tom III

Biorąc pod uwagę liczbę edycji badanych kursów, liczbę słuchaczy uczestniczących w tych kursach oraz sposób organizacji zajęć (terminy odbywania zajęć, wyposażenie sal wykładowych) stwierdzono, że baza szkoleniowa WSPol. w Szczytnie zapewniła właściwą realizację kursów w ramach doskonalenia centralnego.

Dowód: akta kontroli str. 53-92 Tom IV

4. Dokumentacja z przebiegu kursów specjalistycznych

Dokumentacja obrazująca przebieg kursów specjalistycznych prowadzona była w oparciu o przepisy decyzji nr 39/2013 Komendanta-Rektora WSPol. w sprawie *prowadzenia, przechowywania i kontroli dzienników realizowanych szkoleń, kursów oraz innych przedsięwzięć doskonalenia centralnego*²⁷. Dzienniki były prowadzone dla każdej edycji kursu odrębnie, wpisów dokonywano ręcznie i co do zasady odzwierciedlały faktyczny przebieg danego kursu (tematyka, prowadzący zajęcia, oceny). Dzienniki lekcyjne zawierały informacje dotyczące osób wyznaczonych na opiekunów kursu oraz wykaz imienny słuchaczy, a na odpowiednich kartach ewidencjonowano frekwencję, a także inne istotne dla przebiegu kursu informacje (oceny, kontrole zajęć, kontrole dziennika).

Weryfikacja zapisów w dokumentacji szkoleniowej dla poszczególnych edycji kursów objętych kontrolą i porównanie ich z programami nauczania wykazały, że tematyka zajęć prowadzonych w trakcie kursów obejmowała swoim zakresem zagadnienia określone w programach nauczania, a liczba godzin przeznaczonych na poszczególne zagadnienia wypełniała określone normy. Na podstawie zapisów w dziennikach, prowadzonych na każdej edycji kontrolowanych kursów ustalono, że w zdecydowanej większości liczba uczestników wynosiła 12, w skrajnych przypadkach w szkoleniu uczestniczyło 6 uczestników (kurs OEE edycja 2/14). Natomiast w 2 edycjach kursu PK UlzI (tj. 7/15 i 9/15

²⁴ Np. wizyta studyjna w trakcie kursu specjalistycznego dla służby dyżurnej Komendy Głównej Policji, komend wojewódzkich Policji, Komendy Stołecznej Policji.

²⁵ Przykładowo, z uwagi na remont strzelnicy Uczelnia korzystała bezkosztowo ze strzelnicy należącej do Klubu Sportowego Garda w Ostródzie na mocy porozumienia pomiędzy Komendantem-Rektorem WSPol., a prezesem ww. klubu.

²⁶ Protokół z 3 listopada 2015 r. wraz z dokumentacją fotograficzną.

²⁷ Decyzja z 12 marca 2013 r. (L.dz. A - 645/2013), zwana dalej decyzją nr 39/2013.

edycja) uczestniczyło więcej słuchaczy niż zostało to określone w programie nauczania, tj. po 13 osób, co zostało ocenione jako **uchybiecie**.

Dowód: akta kontroli str. 1-6 Tom IV

Zgodnie z programem nauczania dla kursu ZZL, warunkiem jego ukończenia był aktywny udział słuchaczy w zajęciach. W dziennikach zajęć tego kursu (wszystkie edycje) nie stwierdzono jednak jakichkolwiek adnotacji wskazujących na aktywność słuchaczy w trakcie zajęć. Należy zwrócić uwagę, że niedokumentowanie aktywności w dzienniku może nie pozwalać na późniejsze odtworzenie procesu oceniania słuchacza przez nauczyciela po zakończeniu kursu.

5. Opiekunowie ds. merytorycznych i ds. organizacyjnych

Do każdej grupy szkoleniowej poszczególnych edycji badanych kursów specjalistycznych wyznaczano opiekunów ds. merytorycznych oraz ds. organizacyjnych. Obowiązki opiekunów ds. merytorycznych powierzano osobom wyznaczanym do prowadzenia zajęć w ramach poszczególnych edycji kursów²⁸.

Dowód: akta kontroli str. 121-122 Tom II

6. Kontrole zajęć dydaktycznych i dzienników lekcyjnych kursów specjalistycznych

Wybrane edycje kursów były kontrolowane przez osoby uprawnione, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 zarządzenia nr 66/2012 Komendanta-Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie kontroli zajęć dydaktycznych prowadzonych na szkoleniach zawodowych i kursach doskonalenia zawodowego w Policji²⁹. Kontrole były dokumentowane w formie *Arkuszy kontroli zajęć dydaktycznych* lub poprzez wpis w książce nadzoru służbowego odpowiedniej jednostki organizacyjnej (właściwej dla kontrolowanego). Fakt przeprowadzenia kontroli zajęć odnotowywano w dzienniku lekcyjnym kursu³⁰. W wyniku przeprowadzonych kontroli zajęć dydaktycznych nie formułowano wniosków wskazujących na uchybiecia lub nieprawidłowości w realizacji procesu dydaktycznego.

Zgodnie z § 8 ust. 1 decyzji nr 39/2013, bieżąca kontrola dzienników w zakresie poprawności dokonywanych wpisów należała do zadań wykonywanych przez dowódcę kompanii. Czynności w tym zakresie były realizowane prawidłowo, niemniej jednak nie zapobiegły powstaniu uchybień w rzetelności i staranności dokonywania wpisów w dziennikach (skreślenia i poprawki w listach uczestników oraz w zapisach dotyczących realizacji treści programowych, niewpisywanie opiekunów). Kontrole wybranych dzienników były również dokonywane przez pracowników komórki właściwej w zakresie organizacji szkolenia. Powyższe było potwierdzane stosownymi wpisami w dzienniku. Uwag w zakresie prowadzenia dzienników nie zgłaszano.

W WSPol. dokonywano oceny merytorycznego poziomu prowadzenia zajęć. Czyniono to dwutorowo. Pierwsza ocena była dokonywana w trakcie kontroli zajęć dydaktycznych, realizowanych zgodnie z § 3 zarządzenia nr 66/2012. Osoby przeprowadzające kontrole dokonywały oceny zgodności realizowanych zajęć dydaktycznych z programem nauczania, poprawności metodycznej prowadzonych zajęć oraz poprawności merytorycznej materiałów i pomocy dydaktycznych. We wnioskach

²⁸ Zgodnie z § 3 ust. 2 decyzji nr 30/2014 Komendanta-Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie trybu powoływania i zakresu zadań realizowanych przez opiekunów kursów specjalistycznych oraz innych przedsięwzięć doskonalenia centralnego realizowanych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, opiekuna ds. merytorycznych wyznacza się spośród nauczycieli akademickich.

²⁹ Zwane dalej zarządzeniem nr 66/2012 (L.dz. A-1203/2012).

³⁰ Kurs ZZL - dyrektor Instytutu Nauk Społecznych (4/14, 5/14, 7/14); kurs OEE - p.o. dyrektora Instytutu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego (2/15), kierownik Zakładu Podstaw Bezpieczeństwa (2/14); kurs PK UlzI - p.o. kierownika Zakładu Studiów nad Przestępczością Zorganizowaną i Terroryzmem (1/14, 6/15).

z przeprowadzonych kontroli najczęściej podkreślano wysoki poziom merytoryczny i metodyczny prowadzonych zajęć. Oceny poziomu merytorycznego prowadzenia zajęć dokonywali także słuchacze w trakcie badań ewaluacyjnych, o czym będzie mowa poniżej.

Dowód: akta kontroli str.123-139 Tom II

WSPol. w Szczytnie monitorowała kwestie dotyczące nieobecności na kursach policjantów skierowanych na przeszkolenie. Informacje o niewykorzystaniu miejsc szkoleniowych przez jednostki organizacyjne Policji przesyłane były raz na kwartał do Gabinetu Komendanta Głównego Policji, o czym była mowa w pkt 1. Przeprowadzona przez kontrolujących analiza frekwencji wykazała, że w 2014 r. do odbycia kursu specjalistycznego, w ramach kursu ZZL, nie zgłosiły się 3 osoby (wszystkie były pracownikami KGP). W przypadku innych kursów nie było takich sytuacji. Ponadto, stwierdzono jeden przypadek, w którym policjant przed rozpoczęciem kursu złożył raport o zwolnienie z kursu, a mimo to został skierowany na kurs i wobec pozytywnego rozpatrzenia raportu został wyłączony ze stanu słuchaczy już w trakcie trwania kursu. Powyższe ustalenia świadczą mogą o niewłaściwie prowadzonej kwalifikacji na kursy specjalistyczne. Należy jednak pamiętać, że czynności w tym zakresie leżą poza kompetencjami WSPol. w Szczytnie, bowiem za właściwe przeprowadzenie kwalifikacji odpowiadają właściwi przełożeni oraz komórki właściwe w sprawach szkolenia jednostek organizacyjnych Policji.

Dowód: akta kontroli str. 246-251 Tom III

7. System badania efektywności doskonalenia centralnego

W WSPol. w Szczytnie funkcjonował system badania efektywności doskonalenia centralnego w Policji. Prowadzenie pomiaru efektywności szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji było jednym z zadań WSPol., wynikającym z § 32 ust. 1 zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji³¹. Podstawowe założenia oraz struktury prowadzenia ewaluacyjnej pracy badawczej przez jednostki szkoleniowe Policji zostały zawarte w opracowanym i wdrożonym (w kwietniu 2013 r.) przez Uczelnię dokumencie pn. *Zasady prowadzenia ewaluacji szkolenia i doskonalenia zawodowego organizowanego centralnie w jednostkach szkoleniowych Policji*³².

W myśl *Zasad prowadzenia ewaluacji*, celem ewaluacji jest systematyczne i zorganizowane gromadzenie oraz przetwarzanie informacji dotyczących przebiegu procesu dydaktycznego oraz wdrażania działań służących jego poprawie. Badania ewaluacyjne, obejmujące uczestników wybranych edycji szkoleń/kursów, opierały się na metodzie ankietowej (kwestionariusz dla słuchacza, kwestionariusz dla absolwenta, kwestionariusz dla przełożonego absolwenta). Tematyka pytań zawartych w kwestionariuszu dotyczyła m.in.: poziomu osiągnięć słuchaczy, skuteczności kształcenia uwzględniającej stopień realizacji celów szkoleniowych oraz metody nauczania i przydatności wykorzystywanych materiałów szkoleniowych, zgodności organizacji przebiegu kursu z założeniami programowymi, przygotowania nauczycieli do realizacji programu szkolenia/nauczania, poziomu dostosowania wyposażenia technicznego i dydaktycznego jednostek szkoleniowych Policji do wymagań programowych, satysfakcji słuchaczy z udziału w kursie, stopnia użyteczności i przydatności nabytej przez słuchaczy wiedzy i umiejętności w trakcie realizowania zadań służbowych.

Pierwszym z etapów badań ewaluacyjnych było badanie ankietowe słuchaczy prowadzone w ostatnim tygodniu bądź dniu kursu. Zgodnie z przyjętymi procedurami, obejmowano nimi wszystkie

³¹ Stanowiącego załącznik do obwieszczenia Komendanta Głównego Policji z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Komendanta Głównego Policji w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz.50).

³² Zwany dalej *Zasadami prowadzenia ewaluacji*.

przedsięwzięcia ujęte w *Planie doskonalenia centralnego przewidywanego do realizacji w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie*, w wymiarze co najmniej 60% wszystkich edycji danego kursu. W przypadku realizacji nowego przedsięwzięcia (nieuwzględnionego w planach doskonalenia centralnego z lat poprzednich), badaniu podlegały wszystkie edycje danego kursu. Podobna procedura obowiązywała w przypadku umieszczenia w planie doskonalenia centralnego kursu o zmodyfikowanym programie.

Dowód: akta kontroli str. 502-510 Tom III

Słuchacze w zdecydowanej większości na poziomie dobrym i bardzo dobrym oceniali zgodność przekazywanych na zajęciach treści z zakresem merytorycznym programu oraz przygotowanie merytoryczne i sposób prowadzenia zajęć przez wykładowców. Ankiety wypełniane przez słuchaczy w ramach badań ewaluacyjnych były poddawane analizie w komórce właściwej w sprawach organizacji szkolenia WSPol. Na ich podstawie opracowywano zbiorcze wyniki ewaluacji poszczególnych kursów, w których systematyzowano uzyskane informacje oraz prezentowano wnioski wynikające z ankiet. Wnioski zgłaszane przez słuchaczy dotyczyły zwiększenia ilości zajęć praktycznych (PK UlzI), umożliwienia uczestnikom poznania działania urządzenia typu paralizator na sobie tj. odczucia impulsu elektrycznego (OEE) lub wydłużenia kursu (ZZL). Z uwagi na uwarunkowania związane z organizacją zajęć i bezpieczeństwo uczestników wnioski te nie były uwzględniane w procesie dydaktycznym.

Dowód: akta kontroli str.123-139 Tom II

Zgodnie z wyjaśnieniami jednostki kontrolowanej³³, po opracowaniu wyników badań w formie komunikatów (częstkowych bądź zbiorczych), były one na bieżąco umieszczane na stronie intranetowej Uczelni, gdzie mogli zapoznać się z nimi prowadzący zajęcia oraz kierownicy wydziałowych jednostek organizacyjnych. Wnioski i sugestie w nich zawarte mogły być przez nich wykorzystywane do bieżących korekt lub stanowić podstawę do opracowania wniosków składanych do komórki organizacyjnej właściwej w sprawach szkolenia KGP, zawierających propozycję modyfikacji programów nauczania. Ponadto, z chwilą realizacji wszystkich przewidzianych do badań edycji kursów, końcowe komunikaty były wysyłane do właściwych merytorycznie biur Komendy Głównej Policji, w celu służbowego wykorzystania.

Dowód: akta kontroli str. 246-251 Tom III

Kolejnym etapem badań ewaluacyjnych były *badania ankietowe odroczone*, w których absolwenci danego rodzaju kursu specjalistycznego, po powrocie do jednostek macierzystych, w terminie 6 miesięcy od zakończenia kursu, oceniali m.in. stopień wykorzystania zdobytej wiedzy w swojej codziennej służbie. Badaniu podlegali, w tym samym terminie, również przełożeni ww. absolwentów kursu. Celem tego etapu badań było w szczególności zbadanie stopnia użyteczności i przydatności nabytej przez słuchaczy wiedzy i umiejętności w trakcie realizowania zadań służbowych oraz dostosowania treści programowych do zakresu wykonywanych obowiązków.

Na podstawie wytypowanych do kontroli kursów specjalistycznych ustalono, że badaniami ewaluacyjnymi w okresie objętym kontrolą objęto 11 edycji kursów ZZL³⁴, 4 edycje kursu OEE³⁵ oraz 16 edycji kursu PK UlzI³⁶. Po analizie wyników badań ewaluacyjnych nie zgłaszano wniosków o zmianę bądź modyfikację programów nauczania ww. kursów.

³³ Pismo D.Bukowieckiej, Zastępcy Komendanta-Rektora WSPol. z 17 listopada 2015 r. (znak: SiDZ-2129/15).

³⁴ W 2014 r. - 7, 2015 r. - 4

³⁵ W 2014 r. - 3 (w tym 1 objęta badaniem centralnym prowadzonym również dla kursów realizowanych w szkołach Policji w Słupsku i Katowicach), 2015 r. - 1.

³⁶ W 2014 r. - 8, 2015 r. - 8.

Pomimo, że badaniem ewaluacyjnym nie byli objęci nauczyciele stowarzyszeni, w kwestionariuszach dotyczących kursu ZZL (edycja 5/15), zgłoszono wątpliwości co do przydatności treści omawianych przez wykładowcę stowarzyszonego³⁷. Zgodnie z wyjaśnieniami jednostki kontrolowanej³⁸, aktualnie podjęto prace związane z badaniem opinii uczestników szkolenia i doskonalenia zawodowego pod kątem jakości procesu kształcenia prowadzonego z udziałem wykładowców stowarzyszonych. Do tych prac przyczyniły się dotychczasowe doświadczenia oraz wnioski wynikające z podsumowania współpracy WSPol. z ww. wykładowcami w roku akademickim 2014/2015. Ponadto, jak dalej wyjaśniono, wykładowcy stowarzyszeni będą mieli również możliwość wyrażania swojej opinii na temat organizacji ich pobytu oraz przebiegu procesu nauczania w WSPol.

Dowód: akta kontroli str. 246-251 Tom III

8. Zalecenia i wnioski.

W celu usunięcia stwierdzonych uchybień oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki wnoszę o:

- 1) umieszczanie w sporządzanych korektach planów doskonalenia uzasadnień wprowadzanych zmian;
- 2) przestrzeganie terminów sporządzania korekt planów doskonalenia i bieżące przekazywanie ich do komórki organizacyjnej właściwej w sprawach szkolenia Komendy Głównej Policji;
- 3) planowanie oraz realizację kursów specjalistycznych zgodnie z programami nauczania zatwierdzonymi przez Komendanta Głównego Policji;
- 4) rzetelne prowadzenie dzienników zajęć prowadzonych na kursach specjalistycznych;
- 5) objęcie badaniem ewaluacyjnym zajęć prowadzonych przez nauczycieli stowarzyszonych.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli uprzejmie proszę Pana Komendanta o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wykonano w 2 egz. przez zespół kontrolerów:

Egz. Nr 1 - WSPol. w Szczytnie

Egz. Nr 2 - aa

Mariusz Błaszczak

³⁷ Kurs ZZL zajęcia nt. *Działania przełożonych w sytuacjach zaistnienia przemocy w rodzinie policyjnej*. W części ankiety pt. *Jakie obszary należałoby usunąć z programu kursu*, 2 słuchaczy wskazało tematykę przemocy w rodzinie policyjnej. Jeden słuchacz odpowiadając na pytanie: *Co było w kursie najstabsze*, wskazał, że zajęcia dotyczące przemocy w rodzinie (zbyt długi wykład, zbyt mało praktycznej wiedzy, jak rozwiązywać problemy podwładnych). Zajęcia były prowadzone przez wykładowcę stowarzyszonego (ekspert z KGP).

³⁸ Pismo D. Bukowieckiej, Zastępcy Komendanta-Rektora WSPol. z 17 listopada 2015 r. (znak: SiDZ-2129/15).

